

KARTA PRACY

RZĄD RP NA UCHODŹSTWIE I POLSKIE SIŁY ZBROJNE NA OBCYZŹNIE

Zadanie 1.

Przeczytaj fragment konstytucji kwietniowej z 1935 r., następnie wykonaj polecenia.

Artykuł 16.

- (1) Wybór Prezydenta Rzeczypospolitej odbywa się w sposób następujący:
- (2) Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera Zgromadzenie Elektorów.
- (3) Ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo wskazania innego kandydata.
- (4) Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej z tego uprawnienia skorzysta, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej dokonają obywatele w głosowaniu powszechnym spośród dwóch kandydatów: Zgromadzenia Elektorów i ustępującego Prezydenta Rzeczypospolitej.
- (5) Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej oświadczy, że nie zamierza skorzystać z prawa wskazania kandydata albo w ciągu siedmiu dni od dokonanego przez Zgromadzenie Elektorów wyboru nie wskaże innego kandydata i nie zarządzi głosowania powszechnego – kandydat Zgromadzenia Elektorów uznany będzie za obranego na Prezydenta Rzeczypospolitej. [...]

Artykuł 24.

- (1) W razie wojny okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej przedłuża się do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju; Prezydent Rzeczypospolitej osobnym aktem, ogłoszonym w gazecie rządowej, wyznaczy wówczas swego następcę na wypadek opróżnienia się urzędu przed zawarciem pokoju.
- (2) W razie objęcia przez następcę urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej okres jego urzędowania trwa do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju.

Źródło: <http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/kpol/1935.html> [dostęp: 8.08.2023r.].

a) Scharakteryzuj sposób wybierania prezydenta.

.....

.....

.....

b) Na podstawie artykułu 24. określ, jakie uprawnienia miał prezydent w wypadku wybuchu wojny.

.....

.....

.....

.....

c) Oceń zasadność treści artykułu 24.

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Przeczytaj tekst odezwy generała Sikorskiego, a następnie wykonaj polecenia.

Odezwa prezesa rady ministrów i rządu Rzeczypospolitej polskiej do narodu polskiego

Rodacy,

W tej dziejowej dla Narodu chwili jedynie czyny, a nie słowa mają znaczenie. Dlatego [...] podejmuję działanie. W pełnym porozumieniu z Panem Prezydentem Rzeczypospolitej i za Jego wolą stanąłem na czele Rządu Jedności Narodowej i objąłem Naczelne Dowództwo podlegających mu sił zbrojnych.

W momencie tym ślubuję Tobie, Narodzie Polski, oraz Cieniom poległych obrońców Ojczyzny i wolności, jak i bohaterom Warszawy, Modlina, Westerplatte i Helu, a wreszcie wszystkim Nieznanym Żołnierzom Rzeczypospolitej, którzy spełnili swój najświętszy wobec Polski obowiązek – że i ja go spełnię tak, jak mi honor żołnierza i Polaka nakazuje. Tak mi dopomóż Bóg.

Oświadczam w imieniu własnym oraz imieniem Rządu, że jedynym celem Rządu Jedności Narodowej będzie odbudowanie Polski wielkiej, która będzie dla wszystkich swoich obywateli na równi sprawiedliwą. Pragnę, ażeby te słowa zapadły głęboko w serca Polaków, którzy wraz z naszą bohaterską Armią dowiedli czynem swej bezgranicznej miłości i ofiarności dla Ojczyzny.

Krew przelana przez cały Naród, przez miliony ludzi ze wszystkich warstw i wszystkich stanów, nie pójdzie na marne. Zaciągnięty przez Mocarstwa Zachodnie dług moralny wobec Polski będzie spłacony. Zgodnie z zapewnieniami naszych szlachetnych Sprzymierzeńców, nie ustaną oni pospołu z nami w walce o ostateczny tryumf wolności, prawa i sprawiedliwości. Polska wyjdzie z tej walki wzmocniona – by trwać na wieki.

O ustaleniu przyczyn, które doprowadziły do zajęcia całego obszaru Polski przez Niemcy i Rosję, zdecyduje Historia oraz Naród po oswobodzeniu naszej ziemi.

Obecnie w imieniu Rządu Rzeczypospolitej i Narodu oświadczam uroczystość w obliczu całego świata, że nowy rozbiór państwa polskiego jest gwałtem, którego nigdy nie uznamy. Nie uznają go również, pod żadnym warunkiem, nasi Sprzymierzeńcy i Przyjaciele.

Polska, Jej Naród i Jej Duch, Jej pełny chwały tysiącletni dorobek cywilizacyjny, są nieśmiertelne. Żyjącym symbolem wielkości Ducha Polskiego jest Ignacy Paderewski. Wobec Niego ponawiam ślubowanie, że służyć będziemy Polsce ze wszystkich swych sił wiernie, uczciwie, wytrwale i niezłomie.

Zapewniam uroczystość naszych potężnych Sojuszników, że Polska pozostanie bezwzględnie wierna danemu przez Nią słowu. Armia Polska formowana na ziemi francuskiej pod moim dowództwem przejmie z rąk skrwawionego Narodu walkę o wielkość Ojczyzny, a spełniając przypadającą Jej rolę dziejową, bronić będzie z bezgranicznym poświęceniem naszej wiary, honoru, wolności i naszych odwiecznych praw do niepodległego bytu państwowego.

Chyląc czoła przed Cieniami Bohaterów, którzy polegli na polu chwały, wzywam wszystkich Polaków, gdziekolwiek się znajdują, do ofiarnej i karnej służby żołnierskiej i do dalszej nieugiętej walki o święte nasze prawa.

Paryż, dnia 6 października 1939 r.

Prezes Rady Ministrów

Gen. Dyw. Władysław Sikorski

Źródło: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/LMP19392450004/O/LMP19392450004.pdf> [dostęp: 8.08.2023].

a) Wyjaśnij, jak rozumiesz słowa „w tej dziejowej dla Narodu chwili jedynie czyny, a nie słowa mają znaczenie”.

.....

.....

.....

b) Określ, co według słów generała Sikorskiego było celem rządu.

.....

.....

.....

c) Opisz, o czym zapewniał sojuszników autor odezwy.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Obok wymienionych niżej nazwisk wpisz funkcje, jakie te osoby sprawowały w czasie II wojny światowej.

Ignacy Mościcki

marszałek Edward Rydz-Śmigły

Władysław Raczkiewicz

generał Władysław Sikorski

Stanisław Mikołajczyk

generał Kazimierz Sosnkowski